

Lesdoel

De kinderen:

- doen aan stemvorming bij het lied 'Attakatamoeva';
- maken via echo zingen kennis met een nieuwe toonreeks;
- doen onderzoek naar de betekenis van een fragment uit een symfonisch gedicht.

Materiaal

afbeelding 6-02a

cd 6-01 'Attakatamoeva' uit *Eigen-wijs*, blz. 230

cd 6-02 gedeelte uit het 'Symfonisch gedicht Mazeppa' van F. Liszt (muziekfragment)
blokfluit

instrumenten die de kinderen hebben meegebracht

klankstaven, een metallofoon en een xylofoon (eventueel)

Voorbereiding

Maak van afbeelding 6-02a voldoende kopieën, zodat er voor ieder kind een exemplaar is.

Inleiding

2. Het moet goed verstaanbaar zijn. Zie Lexicon onder Stemvorming.

1. Speel het lied 'Attakatamoeva' indien mogelijk een keer voor op de blokfluit.
2. Zing het vervolgens met de groep.
3. Laat het lied een keer 'zonder geluid' zingen 'zo dat je de woorden van je lippen kunt lezen'.

Kern 1

1. Vertel over de blokfluit dat de lucht niet door de fluit wordt geblazen, maar alleen in trilling wordt gebracht door dat de geblazen lucht via de kernspleet de fluit weer verlaat.

1. Enkele kinderen mogen iets over hun instrument vertellen en er iets op laten horen.
2. Laat de kinderen het verschil in klank tussen bepaalde instrumenten onder woorden brengen.
3. Waardoor ontstaat klankverschil tussen instrumenten? (door de grootte van het instrument, het materiaal van het instrument, de manier van bespelen enzovoort)

Kern 2

1. Als er een trompet, bûgel, hoorn of een ander transposerend instrument bij is, klinken de noten hoger of lager. Soms spelen de kinderen in een andere sleutel. Vandaar dat de melodiefragmenten zowel in D (twee kruizen) als in F (één mol) genoteerd staan.
5. Gaat dat bij de instrumenten ook zo? Nee, die lezen verschillende notennamen voor dezelfde melodieën. Dit behoeft verder geen uitleg. Voorlopig is de constatering voldoende.

1. Alle kinderen krijgen een kopie van de muziekfragmenten. Vraag wie er op zijn of haar instrument fragment 1 kan laten horen.
2. Speel op de handtrom de maat in kwartnoten en laat dat vervolgens door een kind doen.
3. Zing nu samen ook fragment 1 op do-re-mi-namen.
4. Vraag hoe de kinderen de juiste noot weten te vinden op hun instrument en hoe die volgens hen heet. (Let op de fis' en de bes'.)
5. Laat alle fragmenten spelen en direct daarna zingen. Wat valt er op? (Sommige fragmenten hebben dezelfde do-re-mi-namen, maar staan anders op de notenbalk.)
6. Welke instrumenten kunnen mooi samen spelen en waarom? (Het verschil in sterkte moet niet te groot zijn.)
7. Zijn er fragmenten die samen goed klinken? (1 + 3 en 5 + 7. Waarom klinken andere soms niet zo mooi? (De noten passen niet bij elkaar.)

afbeelding 6-02a

Afsluiting

De muziek wordt sterker en dreigender. Het is hoorbaar dat het niet goed gaat met deze man.

1. Luister naar het muziekfragment.
2. Geef aan dat als Mazeppa op zijn paard rijdt, er iets met de muziek gebeurt. Wat is dat? Nu de kinderen weten wat het fragment voorstelt en ze het verhaal achter de muziek kennen, kunnen ze vast vertellen wat ze aan de muziek merken.

cd 6-02 'Symfonisch gedicht Mazeppa'

Attakatamoeva

6-02 lied

D A

At - ta - ka - ta - moe - va, at - ta - ka - ta - moe - va,

D A D

e - mi - sa de - mi - sa doe - la - mi - sa - dee.

A

Hek - sa - ko - la - mi - sa for - tee

A⁷ D

hek - sa - kor - la - mi - sa for - tee.

A

At - ta - ka - ta - moe - va, at - ta - ka - ta - moe - va,

D A D

e - mi - sa de - mi - sa doe - la - mi - sa - dee.

6-02/1

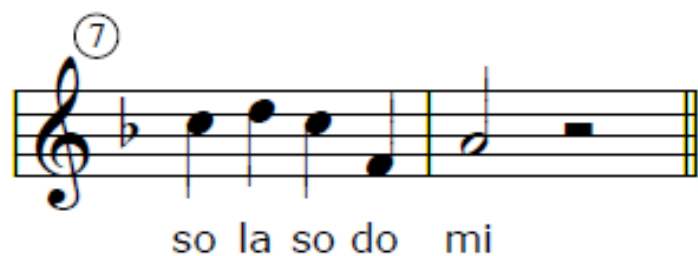
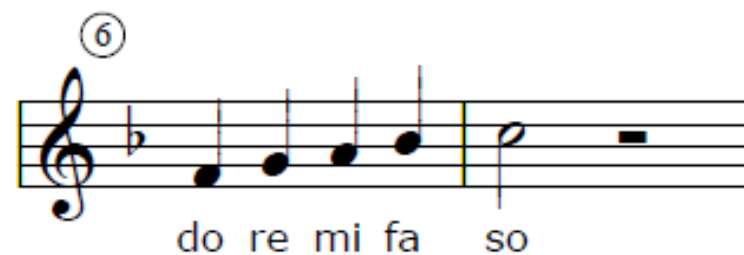
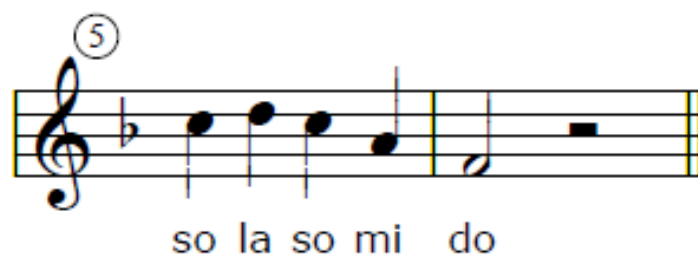
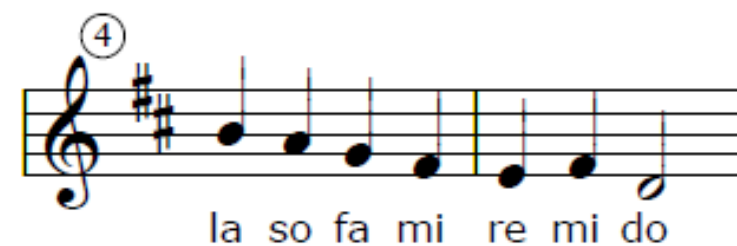
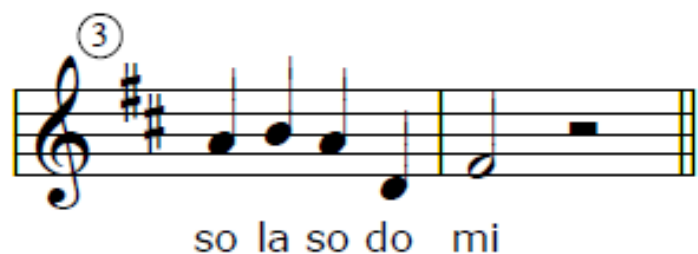
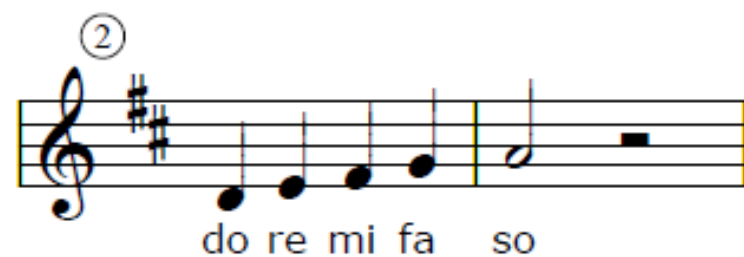
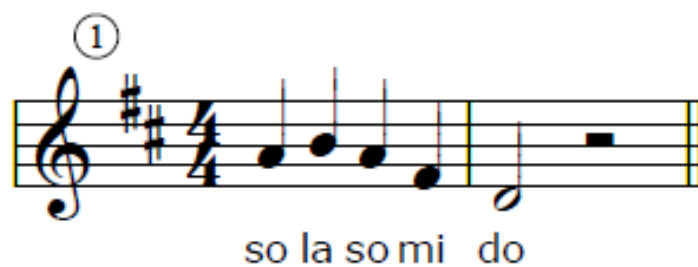
Melodiefragmenten

6-02

Melodiefragmenten

6-02

Les 6-13

Hoog-laag

Lesdoel

De kinderen:

- illustreren de tegenstelling hoog-laag met instrumenten bij een lied;
- kunnen toontreffen met la-so-fa-mi-re-do;
- kennen het lied 'Er zaten zeven kippen';
- kunnen in een muziekfragment de baslijn volgen.

Materiaal

afbeeldingen 6-13a en 6-13b

cd 6-16 'Mijn bed' uit *Eigen-wijs*, blz. 244

cd 6-19 'Er zaten zeven kippen' uit *Eigen-wijs*, blz. 169

cd 6-20 gedeelte uit de 'Symfonie in C majeur Wq 182,3 (H659)' van C. Ph. E. Bach (muziekfragment)

cd 6-21 melodie van de bas (muziekfragment)

klokkenspel

handtrom met grote klopper

cinelli of triangel

klankstaven c', d', e', f', g', en a'

papier en pen

Voorbereiding

Bij de afsluiting wordt gevraagd wat de laagste instrumenten spelen. Hieronder is het antwoord op de vraag te vinden. Laat het zo mogelijk horen op een basinstrument of een toetsinstrument.

Inleiding

3. Dit kan door heel snel met de klopper over het klokkenspel te roetsjen (van laag naar hoog).

1. Zing het lied 'Mijn bed'.
2. Zing het in wisselzang. Groep A zingt het eerste deel, groep B het tweede deel en groep A weer het eerste deel.
3. Een raket gaat heel snel. Vraag of iemand dit kan laten horen op een klokkenspel.
4. Zing het lied nog eens. Bij 'raket' gaat een kind met de klopper snel over het klokkenspel van laag naar hoog. Bij 'onderbed' slaat een kind drie keer op de trom en bij 'bovenbed' slaat een kind drie keer op de cinelli of de triangel

cd 6-16 'Mijn bed'

Kern 1

4. Laat bij twijfel een kind de juiste tonen nog eens spelen op de klankstaven. Sommige sprongen zijn moeilijker dan andere.

1. Zet afbeelding 6-13a voor het bord.
3. Speel op de klankstaven een 'afstand', bijvoorbeeld c-e (do-mi). Wijs deze daarna aan op het bord en zing hem tegelijkertijd voor op 'noe'. De kinderen herhalen dit en meten mee.
4. Doe nu hetzelfde, maar dan op notennamen, bijvoorbeeld mi-do.
5. Herhaal het, nu zonder klankstaven. Wijs een 'afstand' aan, bijvoorbeeld do-fa. De kinderen zingen de tonen direct. Gebruik in plaats van het woord afstand (tussen twee tonen) het woord interval.
6. Als dit goed gaat, doe het dan met drie tonen bijvoorbeeld do-mi-so.

afbeelding 6-13a

c', d', e', f', g', en a'

Kern 2

1. Leer het lied 'Er zaten zeven kippen' aan. Neem het tempo niet te snel en besteed aandacht aan de articulatie. ('s Avonds samen.)

cd 6-19 'Er zaten zeven kippen'

Afsluiting

2. Meeneuriën helpt ook.

3. Hoeveel streepjes zijn er nodig? (10)

1. Laat het eerste muziekfragment horen. Wat spelen de laagste instrumenten? (Zie het notenvoorbeeld bij voorbereiding.)
2. Draai het fragment nogmaals en laat de kinderen meemeten.
3. De kinderen geven nu met steepjes weer hoe de melodie van het volgende fragment is. De streepjes geven aan of de tonen hoger of lager worden. Laat het fragment twee keer horen.
4. Laat afbeelding 6-13b zien. Hebben de kinderen het goed opgeschreven?
5. Laat het eerste fragment nog eens horen. Wat doen de hoge instrumenten? (Deze instrumenten spelen snelle loopjes van hoog naar laag en omgekeerd.)

cd 6-20 'Symfonie in C majeur'

cd 6-21 'Melodie van de bas'

afbeelding 6-13b

cd 6-20 'Symfonie in C majeur'

Mijn bed

6-13 lied 1

tekst: Burny Bos
muziek: Joop Stokkermans

Mijn bed is een bij - zon - der bed, een

im - pel stim - pel sta - pel-bed, een bed - den-flat, een

to - ren-bed, mijn bed is een ra - ket. En

kom je bij mij sla - pen, dan mag je zeg - gen

waar. In het on - der-bed, in het bo - ven - bed. Twee

bed - den op el - kaar. Wat raar, wat

6-13/1

 raar, twee bed-den op el - kaar. Mijn

 bed is een bij - zon - der bed, een im - pel stim-pel

 sta - pel -bed, een bed - den - flat, een

 to - ren -bed, mijn bed is een ra - ket.

Er zaten zeven kippen

6-13 lied 2

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 2/2 time. The melody is simple, using quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The score is divided into eight measures, each numbered in a circle above the staff.

① Er za - ten ze - ven kip - pen in

③ een oud kip - pen - hok en

⑤ die gin - gen 's a - vonds sa - men voor

⑦ het eerst op stok.

6-13/2

